

zpravodaj

**SVAZ KAMENÍKŮ
A KAMENOSOCHAŘŮ ČR**

*Všem našim členům děkujeme za spolupráci v roce 2006 a do nového roku Vám přejeme mnoho zdraví, osobních a pracovních úspěchů.
Svaz kameníků a kamenosochařů ČR*

4 / 2006

VÝSTAVY 2007

KAMENNÉ PAMÁTKY
A JEJICH UDRŽOVÁNÍ

120 LET V ŽULOVÉ

Nabízíme osvědčenou surovinu a polotovary pro kamenické provozy splňující veškerá kritéria evropských norem :

surové bloky běžných i mimořádných rozměrů,

řezané, broušené, leštěné, tryskané, opalované, pemrlované desky a hranoly libovolné síly do velikosti 2x4m, po dohodě i větší

kamenické polotovary a výrobky i mimořádných rozměrů, hmotností a tvarů (viz např. foto: blok 14 x 1,6 x 1,6m)

Těžba a výroba:

ČESKÁ ŽULA – závod Vápenice, 264 01 Sedlčany

Příprava výroby a prodej:

ČESKÁ ŽULA s.r.o., Volyňská 39, 386 01 Strakonice

tel.: 383 31 77 11, fax: 383 31 77 13,

cezula@cezula.cz

Obsah

Přehled odborných výstav v r. 2007	4
BAU-stavební veletrh Mnichov	5
Jarní Pragointeriéry	6
Mezinárodní stavební veletrh For Arch 2006 - soutěž učňů	8
Mramorová kytara	10
120 let v Žulové	13
Kamenné památky, jejich udržování a opravy	17
Ohrožená kamenná krása třetí část	23
Zápis ze schůze 29. 9. 2006	24
Zápis ze schůze 23. 10. 2006	25
Zápis ze schůze 20. 11. 2006	27
Ochranná známka „Přírodní kámen“	29

VÝBOR SVAZU K+K PŘIPRAVUJE

1. příprava smlouvy pro užívání ochranné známky přírodního kamene
2. doporučený ceník kamenických prací a výrobků
3. odborné výstavy v r. 2007
4. technologické postupy kamenických prací

Odpovědnost členů výboru svazu KaK

1. Ing. Bečvář Petr – účetnictví, platební styk
2. Ing. Dušek Karel – Sdružení podnikatelů, technická konzultace (montáže)
3. Foit Pavel – technická a řemeslná spolupráce (ušlechtilá kamenická výroba)
4. Ing. Holec Jiří – styk se zahraničím – Eurorok
5. Chomout Bohumil – školství, cechovní listy, technická a řemeslná spolupráce (čistá kamenická výroba)
6. Ing. Knedla Zdeněk – okruh problematiky v oblasti báňské legislativy a bezpečnosti práce. Styk s příslušnými orgány (ČBÚ, IBP). Oblast problematiky těžby a hrubé kamenické výroby
7. Ing. Koláček Petr – ekonomické a marketingové informace z oblasti kamene
8. Krutilová Bohumila – normalizace
9. Pánek Bohumil – redaktor Zpravodaje Svazu KaK + tisk
10. Prchal Lubomír – kamenické stroje
11. Ing. Škopek Michal – údržba a ochrana kamene, prezentace Svazu KaK

zpravodaj

**SVAZ KAMENÍKŮ
A KAMENOSOCHAŘŮ ČR**

Šéfredaktor: Bohumil Pánek

Pro potřeby členů vydává neperiodicky SVAZ KAMENÍKŮ A KAMENOSOCHAŘŮ, Praha 1, V Jirchářích 2.
Redakce, administrace a inzerce sekretariátu Svazu: V Jirchářích 2, tel./fax: 224 930 986,
e-mail: mail@kamenici.cz • web: http://www.kamenici.cz/

NEPRODEJNÉ

Přehled odborných výstav v roce 2007

a) tuzemské

1. – 4. února 2007 Pragointeriéry, Výstaviště Praha 7

17. – 21. dubna 2007 Mezinárodní stavební veletrh IBF, Brno

27. dubna – 1. května 2007 Stavební výstava Můj dům, můj hrad Litoměřice

18. – 22. září 2007 Mezinárodní stavební veletrh FOR ARCH, Praha Letňany

b) mezinárodní

15. – 20. ledna BAU 2007, veletrh stavebních materiálů, Mnichov Německo

30. května – 2. června 2007 MARMOTEC. Carrara Itálie

6. – 9. června 2007 STONE + TEC, Norimberk Německo

4. – 7. října 2007 MARMOMAC – Verona Itálie

Svaz kameníků a kamenosochařů ČR se účastní výstav pořádaných v ČR (společný stánek našich členů). V případě zájmu o účast ve společném stánku vás žádáme o sdělení vašeho požadavku na sekretariát Svazu KaK nejpozději 6 týdnů před konáním výstavy.

V roce 2007 Svaz KaK plánuje uspořádat dva tématické zájezdy a to na veletrhy do Carrary a Norimberka. Zájezd do Carrary je na pozvání organizátorů veletrhu za stejných podmínek jako v r. 2006 (doprava hrazena, ubytování si hradí účastník sám). Podrobnosti o příspěvek na dopravu od Česko-německé obchodní komory na veletrh do Norimberka ještě není přislíben.

Žádáme naše členy, aby se předběžně přihlásili na uvedené zájezdy, abychom mohli včas zajistit dopravu a ubytování.

Termín do Carrary: 31. května – 3. června
do Norimberka 8. nebo 9. června

Předběžné přihlášky prosíme sdělit nejpozději do konce ledna 2007 na sekretariát Svazu KaK 224 930 986 nebo mail@kamenici.cz

BAU 2007

Největší evropský veletrh stavebních materiálů

Bude probíhat od 15. do 20. ledna 2007.

Své inovační produkty, techniku a systémy bude na tomto veletrhu stavebních hmot prezentovat kolem 2000 vystavovatelů. Veletrh BAU tak pokryje celé výstaviště Neue Messe Mnichov. Celkem 17 veletržních pavilónů.

Těžiště veletrhu: „Obnova budov“

Opětovná účast se pohybuje kolem 90%.

BAU 2007 v přehledu: Vše pod jednou střechou

- cihlářský průmysl, zeminy, kameninu, beton, omítky a izolace
- střešní stavební hmoty, střešní okna
- stavební chemie
- architektonické povrchy
- keramika a dlaždice, povrchy z přírodního kamene a umělého kamene, pružné textilní podlahoviny
- kování, zámky – bezpečnost budov
- stavební prvky z hliníku a oceli, pohony dveří a vrat
- stroje na zpracování kovů
- systémy ochrany proti slunci, automatizace budov
- výtahy a pojezdové schody
- solární technika
- průmysl skla
- softwarové firmy v oblasti BAU IT
- „Urban Design“

Tento veletrh oslovuje všechny, kteří se podílejí na procesu projektování a stavby: projektanti, investoři stavební řemeslníci .

V rámci veletrhu BAU 2007 se opět udělují čestné ceny za architekturu a inženýrské práce.

redakce SKK

Jarní Pragointerier ve zcela nové podobě

Komplex čtyř veletrhů pod „jednou střechou“ * Všestranná inspirace pro moderní a hospodárné bydlení * Velký zájem domácích i zahraničních vystavovatelů

Nároky na kvalitní bydlení se rok od roku rychle mění. Dnes už pro představu moderního bytu nestačí jen „obývací“ s honosnou sedací soupravou a oslňujícím kobercem. Přibýly nové nároky na vyšší kvalitu vybavení bytů, a to nejen ve funkčnosti, estetické a zdravotní úrovni – ale i v hospodárném provozu domácnosti.

To všechno měl na mysli organizátor Incheba Praha, když začali připravovat 17. pokračování dnes již velmi populárního veletrhu **PRAGOINTERIER NEW DESIGN** na Výstavišti v Praze Holešovicích ve dnech 1. až 4. února 2007. Rozhodli se proto dosavadní tradiční program rozšířit o další obsahově návazné akce, a to o 34. ročník veletrhu energetiky, vytápění a úspor energie **PRAGOTHERM**, výstavu **OKNA, DVEŘE, SCHODY** a výstavu nových možností **BYDLENÍ 2007**. Takto nově koncipovaný komplex veletrhů vytvoří pro návštěvnickou veřejnost mimořádnou příležitost získat pod „jednou střechou“ nejuplněnější a nejzasvěcenější informace o současných trendech moderního a kvalitního bydlení. Pro vystavovatele z domova i zahraničí to zase bude šance k prezentaci své špičkové produkce. Svým rozsahem výstavní program předčí všechny předchozí – vystavovat se totiž bude ve všech pavilonech holešovického Výstaviště, včetně přistavěné montované haly od vstupní brány až k Průmyslovému paláci.

Přehledka novinek pro moderní byt

„Stěžejní akcí komplexu veletrhů a výstav bude samozřejmě i v tomto případě **PRAGOINTERIER NEW DESIGN** jako nejrozsáhlejší a nejucelenější přehledka nábytku, bytového textilu, podlahovin, svítidel a bytových doplňků,“ uvedla manažerka veletrhu ing. arch. Maria Wohrabová. Expozice jednotlivých vystavovatelů představí bytové nábytek a vybavení, svítidla, bytový textil, dlažby a obklady, podlahoviny i bytové doplňky. Přínosem bude i výstava novinek a designu, odborné poradny, finanční, architektonické a developerské služby.

Organizátoři veletrhu očekávají mimořádný zájem domácích i zahraničních vystavovatelů. Sotva totiž letos v září skončil podzimní Pragointerier, bylo již zaregistrováno 150 prvních vystavovatelů s objednávkou 5000 m² čisté výstavní plochy. Tento zvýšený zájem se přitom projevuje i ve vyšších nárocích na plochu expozic, dosud objednané expozice převyšují v průměru 30 m².

Mezi největší vystavovatele tradičně patří společnosti In-elis, Ason, Elben nebo Carelli. Nově a poprvé v České republice bude vystavovat český výrobce dubového nábytku SIBEX, který doposud vystavoval jen v zahraničí. Jeho expozice bude patřit k největším – přesáhne 200 m². Mezi další významné vystavovatele patří firma Antico, jejíž kuchyně zaznamenaly obrovský úspěch na posledním podzimním Pragointerieru, poprvé budou vystavovat Dřevotvar Jablonné nad Orlicí, Indeco.cz, nebo Barrington furniture. Po letech se vrací slovenská firma Alnea, která v minulých letech získala na Pragointerieru ocenění za nejlepší expozici. Významnou součástí Pragointerieru je sekce vestavěných částí interiéru. Zájem je zvláště ze strany výrobců a prodejců podlahovin. Mezi nejvýznamnější patří opět expozice společností Au-mex, Pechar a syn, Zahradník parket, Empir parket a IBC parkety. Nově pak bude vystavovat společnost AB parket a Podlahy Heth. Atraktivní jsou vždy expozice svítidel, které letos budou kromě mnoha dalších prezentovat např. firmy Applorux

nebo Hagos s italskými svítidly firem Fabbiani, FontanaArte a Slide. Nebude chybět ani velkolepá expozice ABB elektro.

Vše tedy nasvědčuje tomu, že také další ročník Pragointerieru si uchová nezastupitelné místo na českém výstavním trhu jako nejvyhledávanější akce v oboru nábytkářství a zařizování interiérů. Vždyť letošní jarní Pragointerier zaznamenal účast 530 vystavovatelů z jedenácti zemí světa a brány Výstaviště překročilo téměř 33 000 návštěvníků.

Významný pomocník pro úspory energie

Není náhoda, že 34. mezinárodní veletrh **PRAGOTHERM** se na Výstavišti v Holešovicích bude konat ve stejném termínu jako příští **PRAGOINTERIER NEW DESIGN**. K dobrému bydlení nestačí jen hezké vybavení bytu, ale i jeho hospodárny provoz. Dosáhnout toho není vždy snadná záležitost, neboť cena energií rok od roku stoupá a zavádění moderních úsporných zařízení se stále více stává nezbytností. A je to právě veletrh energetiky, vytápění a úspor energie Pragotherm, který se v tomto úsilí stal významným pomocníkem. To také nejlépe dokládá připravovaný program. Vystavovatelé opět představí všechny novinky z oblasti vytápění. Budou to zejména moderní úsporné kotle ústředního topení a ohřevu vody na různé druhy paliva, ale i lokální topidla, krby a kachlová kamna, komíny a zařízení pro odvod spalin. Chybět nebudou ani otopná tělesa všech druhů, podlahové a stropní vytápění, stejně jako tepelná čerpadla a ekologické soustavy vytápění s netradičními zdroji energie. Výrobci budou prezentovat nejen domácí produkci, ale i zařízení z mnoha zemí světa. K dispozici však bude i projektová a poradenská činnost, účast svazů a profesních společenství, nabídka odborné literatury a další. K úspěchu veletrhu má přispět i jeho specializace výhradně na aktuální otázky energetiky, vytápění a úspory energie a přesunutí dosud společného Mezinárodního veletrhu chladicí techniky, klimatizace a vzduchotechniky FRIGOTHERM na jiný samostatný termín, a to od 15. do 18. února 2007. Akce proběhne společně s veletrhem Holiday world a výstavou gastronomie Apetit.

Příležitost pro setkání s odborníky

K získání dokonalého přehledu o všech možnostech dobrého bydlení včetně příležitosti poradit se o svých záměrech s přítomnými odborníky přispějí i výstava **BYDLENÍ 2007** a výstava **OKNA, DVEŘE, SCHODY**. Již jejich název prozrazuje, že zastupují obory, které vzhledem k tématické příbuznosti právem patří do komplexu interiérových výstav. Zájemci na výstavě tak budou moci opět nalézt od každé komodity nekonečnou škálu variant, neboť výrobci každým rokem inovují svůj program a každým rokem přicházejí s užitečnými novinkami. Výstava **OKNA, DVEŘE, SCHODY** se bude konat již po osmé a i tentokrát představí všechny nové druhy oken a dveří včetně kování a automatických ovládacích systémů. K vidění budou různé varianty schodišť, zábradlí, stejně jako nové typy zimních zahrad a materiálů pro opravy a údržbu. Specializovaná výstava nových možností bydlení s názvem **BYDLENÍ 2007**, pořádaná společností M.I.P. Group se uskuteční již po třinácté. Zúčastní se jí přední čeští investoři, developeri a realitní agentury nabízející nové projekty bydlení, pozemky a byty. A to jak nově stavěné, tak i rekonstruované byty i rodinné domy, projekty domů stavěných na klíč, typové projekty i stavební systémy a poradenství. Nedílnou součástí této výstavy jsou rovněž služby spojené s pořízením bydlení – bankovní služby, jakož i stavební spoření.

Bližší informace o veletrhu PRAGOINTERIER získáte na adrese www.pragointerier.cz nebo na tel: 220 103 480. O veletrhu PRAGOTHERM pak na www.pragotherm.cz. Pořádá Incheba Praha spol. s r.o.

Mezinárodní stavební veletrh FOR ARCH 19.–23. září 2006, Praha Letňany a soutěž učňů a žáků oboru kameník a kamenosochař.

Tradičně již popáté jsme se zúčastnili soutěže učňů a žáků oboru kameník – kamenosochař při konání mezinárodního stavebního veletrhu FOR ARCH 2006 v Praze Letňanech.

Soutěž byla zahájena v úterý 19. září a ukončena ve čtvrtek 21. září. Soutěže se zúčastnily tři odborné školy:

Střední kamenosochařská škola Hořice
VOŠ, Gym. A SOU Světlá n/S – Lipnice
SOU stavebné, Levice

Zadání soutěžního úkolu:

Obor – kameník: profilový šestistranný sokl
kamenosochař: pařez

Materiál: božanovský pískovec

Všichni soutěžící měli stejné podmínky a zadaný úkol vytvářeli z ořezaných kvádrů božanovského pískovce.

Odborná porota ve složení: Bohumil Chomout, Ing. Karel Dušek a Bohumil Pánek vyhodnotila soutěž v oboru kategorií takto:

Obor kameník:

1. místo – Jozef Kóša – SOU Levice, Slovensko
2. místo – Michal Buřič – SOU Světlá n/S
3. místo – Erik Almáššy – SOU Levice, Slovensko

Obor kamenosochař:

1. místo – Václav Polián – Kamenosochařská škola, Hořice
1. místo – Darina Ondráčková – SOU Světlá n/S
2. místo – Zdeněk Netolička – Kamenosochařská škola, Hořice

Všichni soutěžící obdrželi za účast od Svazu KaK knižní publikace podepsané předsedou Svazu KaK a nejlepší na 1–3 místě diplomy s věcnými dary – uhlová bruska, kamenické nářadí na pískovec a kamenické nářadí na sekání písma.

Ceny a materiál pro tuto soutěž věnovaly firmy:

- Kámen Ostroměř
- Kámen Engineering, Hradec Králové
- Bohumil Pánek, Říčany
- Granit Lipnice – materiál pro soutěžící – kvádry z božanovského pískovce (27 000.-Kč)
- Svaz kameníků a kamenosochařů ČR, Praha

Všem sponzorům děkujeme !

Soutěž organizoval Svaz kameníků a kamenosochařů ČR ve spolupráci s pořadatelem veletrhu ABF a.s., Praha.

Svaz kameníků a kamenosochařů ČR děkuje za dobrou spolupráci organizátorům celé soutěže PhDr. Lence Ulrichové a Ing. Hynkovi Mikovi.

5. 12. 2006 Bohumil Chomout

MRAMOROVÁ KYTARA

Praha 15. listopadu (ČTK) – Když kytarový virtuóz Štěpán Rak vzal poprvé do ruky mramorovou kytaru, měl prý, rozpačité pocity. Po prvních tónech Smetanovy Vltavy jej ale jedinečný nástroj, jehož autorem je pražský sochař Jan Řeřicha, uchvátil. „Poprvé v dějinách kytarové struny rozezněly duši kamene. Je to světový unikát,” řekl ČTK.

Oba umělci se setkali poprvé ve „městě rekordů” v Pelhřimově. Rak tam hrál na kuriózní kytaru vyrobenou ze sirek. Řeřicha představoval kamennou loď, nebo housle na které hrál Jaroslav Svěčený. Slíbil, že udělá kamennou kytaru. „Tvářil jsem se divně. Celé dějiny se nástroje, které jsou rozeznívány strunami, dělaly ze dřeva. Nedokázal jsem si představit, jak může kámen znít,” uvedl kytarista.

Akustickou mramorovou kytaru ze zeleného mramoru zvaného Verde Guatemala Rak vyzkoušel minulý týden spolu se svými studenty na Akademii muzických umění. „Měla velmi silný zvuk. Byl jsem ale trochu rozpačitý kvůli kovovým strunám. Jsem zvyklý na nylonové a na něhu, kterou dřevo poskytuje,” uvedl. Po další hře ale přišel na to, že kytara rezonuje velmi dobře. „Největší překvapení bylo, když jsem dal na kytaru nylonové klasické struny. Trochu ztratila na síle, ale získala tembr, který jsem u žádné kytary neznal. Má neskutečné hlubiny, úžasné valéry, hraje a zpívá,” popsal svůj dojem.

Byl pak zcela dojat, když mu sochař jedinečný nástroj věnoval. „Mám šest kytar, ale tato je naprosto vyjimečná. Je to mimo svět klasické kytary. Nezní ovšem jako laciná. Je to skutečný nástroj,” uvedl.

Pro Řeřichu, který je také autorem mramorové píšťaly, loď, nebo reproduktoru, je hodnocení uznávaného mistra největším oceněním. Svůj nástroj vyráběl tři měsíce a je na něj pyšný. Velmi jej prý přitom potěšilo, že se dostal do nepovolanějších rukou. „Je to jako když se vám povede dítě. Měl jsem velkou obavu, jestli to bude nástroj na hraní. Když jsem zjistil, že kytara pana Raka oslovila, došlo mě to. Je to geniální kytarista a pedagog,” řekl sochař ČTK.

Řeřicha překvapil hudební svět již letos na jaře, když představil rezofonickou mramorovou kytaru. Uchvátil muzikanty na veletrhu ve Frankfurtu a ocenili ji známí bluesmani. Šlo však o kombinovaný nástroj složený z kamenného korpusu a rezofonického jádra.

Novou akustickou kytaru tvoří celokamenné tělo včetně výztuh. Luby kytary jsou složeny z pěti kamenných obručí, které jsou navzájem spojeny kamenickým tmelem. Spodní

deska je složena ze dvou kusů zeleného mramoru, ozvučnice z osmi dílů o síle dvou milimetrů, vyztužených rovněž kamennou výztuhou. Vše je vytvořeno z jednoho materiálu geologicky označovaného jako hadec neboli serpentinit. Pouze krk a kobylka jsou klasicky dřevěné.

„Je to poprvé, co se opravdu silným zvukem rozrezonoval kámen a nástroj se podařilo naladit,” uvedl Řeřicha. Nástroj je podle něj nejen hratelný, ale a i nositelný. Zachovány byly proporce pro klasickou španělskou kytaru a vejde se do kytarového pouzdra.

Rak připouští, že jako koncertní nástroj je zatím kamenná kytara poněkud riskantní. „Vlastní tělo je dokonalé. Pro koncertního umělce je ale důležité, aby kytara byla tervale naladěná. Nemůže riskovat, že se mu během koncertu rozladí,” uvedl. Vážně ale zvažuje vydání „mramorového” CD. Nevyklučuje ani, že si jednou společně zahraje s Jaroslavem Svěčeným, který vlastní Řeřichovy kamenné housle.

ČESKÁ ŽULA s.r.o.

Okénko do historie a současnost

V roce 1992 vznikla kamenická firma ČESKÁ ŽULA s.r.o. a navázala na tradici šikovných sedlčanských kameníků. Citlivým využitím surovinové základny, Vápenické žuly, se daří těžit kvalitní bloky a odhalovat další velmi kvalitní lavičky této suroviny.

Toto zázemí umožňuje dodávat a zpracovávat v nejkratší době stovky a tisíce kubíků žuly, která svými parametry splňuje s rezervou veškeré české i evropské předpisy pro stavební kámen a dalece v nich předčí mnoho žul dovážených.

Ve spojení s moderními zpracovatelskými technologiemi vznikají ve Vápenici u Sedlčan žulové produkty mimořádných rozměrů, tvarů i přesností.

Technologie, zdvihací a manipulační zařízení jsou zde dimenzovány pro hmotnost kamenného obrobku až 45 tun, tryskač má efektivní průchodnost 125 x 65 cm, opalování i broušení se přizpůsobí téměř jakékoli velikosti a tvaru plochy, stejně jako šikovní kameníci při pemrlování, bosírování, špicování...

Zatím největší výzvou pro zdejší kameníky byla stavba pomníku čsl. legionářů pod Emauzským klášterem (16,5 m vysoký leštěný pomník, z toho 10,5 m vysoký monolitický pylon – viz také fotografie 90-tunového polotovaru na obálce tohoto zpravodaje). Vzhledem k výběrovému řízení a navazujícím subdodávkám bylo nutno leštěný konický pylon vztyčit do 6 měsíců po podpisu smlouvy, což se také podařilo.

Pemrlované, opalované nebo broušené masivní profilové a obloukové kvádry o váze kolem 5 tun na kus zde nejsou ničím výjimečným. Stejně jako nejsložitější kanalizační kameny, profilové stupně, parapety, pilíře, fontány apod. Tu a tam se ve výrobě objeví i mimořádný kus (např. fontána, obelisk) o hmotnosti kolem 10-20 tun. Na pracovišti kameníků a lamačů můžete občas zahlédnout při práci i některého věhlasného tuzemského či zahraničního kamenosochaře, který své dílo nechá šikovným lamačům a kameníkům připravit a sám je poté než doma dokončuje raději zde „na place“, kde má veškerou technologii i manipulační techniku pěkně po ruce.

Pro ostatní firmy i kamenické provozovny je zde možnost získat surovinu, polotovary ale i hotové díly, které by možná jinak byly mimo jejich surovinové a technologické možnosti.

Kontakt: ČESKÁ ŽULA s.r.o.
Volyňská 39
386 01 Strakonice
tel.: 383 31 77 11
fax: 383 31 77 13
email: cezula@cezula.cz

1836 – 2006

1896 – 2006

Průmysl kamene a odborné školství v Žulové.

Obsah: Úvod starosty obce
170 let kamenoprůmyslu na Jesenicku
Odborné kamenické školy na Jesenicku
120 let Odborné kamenické školy v Žulové
Ředitelé školy
Absolventi od roku 1949 do roku 1998
Vzpomínky a pozdravy
Upozornění

DÍL DRUHÝ

Vzpomínky a pozdravy

Jiří Mrázek, absolvent školy v roce 1922.

V roce 1974 pan Jiří Mrázek o odborné kamenické škole v Žulové mimo jiné napsal:

Absolvoval jsem tuto tříletou školu v roce 1922 a tak si již mnohé nepamatuji. Teoretické výuky bylo asi 60%, zbytek praxe v dílnách. Každý ročník měl svou dílnu. Základem byla ruční práce. Seznámení jsme byli i s broušením, leštěním a řezáním kamene. Vedle kamenických dílen byly instalovány kamenické stroje jako pila-dělička, brousící rameno a soustruh na kámen. V učebnách bylo hodně kreslení podle přírody, pak geometrie, deskriptiva a kamořež. Velká pozornost byla věnována popisování výkresů, kreslení nápisů apod. Měli jsme modelování jak figurální, tak i sestavování kamořežných modelů. Další předměty byly stavitelství, architektura, geologie, technologie těžby a zpracování kamene. Stručně dějepis a zeměpis zaměřený k oboru. Časté byly exkurze do lomů a kamenických dílen, kde jsme si ověřovali přednesenou teorii i praxi získanou ve škole. Absolvent školy mohl po určité praxi vykonat zkoušku u Zemského úřadu v Brně, nebo v Praze a získat titul „státně zkoušený mistr kamenický“. Zkouška trvala 10 dnů a byla podmínkou pro vydání koncese k vedení živnosti kamenického závodu.

Poznámka: Pan Mrázek se narodil v r. 1905. Po absolvování školy pracoval jako kameník a pak jako praktikant u sochaře Josefa Obetha ve Velké Kraši. V roce 1925 nastoupil k firmě ing. Novák a Jašek jako mistr a později správce lomu v Žulové. Byl místopředsedou českého spolku Matice Opavské. V roce 1937 vykonal zkoušku kamenického mistra v Brně. Nástupem henleinovy strany v Sudetech byl lom Bří J. a K. Jašků vyvlastněn. Pan Mrázek perzekuován a v roce 1938 vyhoštěn do Čech. Na novém působišti ve Švihově (okr. Chrudim) pro firmu J. a K. Jašek vybuřoval v krátkém čase velkolom, kde bylo v roce 1939 za-

městnáno 380 pracovníků. Po znárodnění pracoval v různých funkcích kamenoprůmyslu do roku 1970. Zemřel v r.1981 v Hradci Králové.

Alois Barták (nar.1926), ředitel školy v letech 1952 – 1958

Jako odborný učitel jsem nastoupil do kamenické školy v roce 1951. V letech 1952-1958 působil jako ředitel školy. Přes svůj nízký věk jsem měl u žáků velkou autoritu a přirozený respekt. Vzpomínám, že nedávno po čtyřiceti letech jsem potkal jednoho z absolventů a ten se přiznal, že aniž by si to uvědomil, automaticky vytáhl přede mnou ruce z kapes. To si myslím, že nepotřebuje komentáře. *Dále pan Barták napsal:* za období mého působení škola měla dobrou úroveň o čemž svědčí i to, že za tu dobu pokračovalo ve studiu na Průmyslové škole v Hořicích 39 absolventů, z toho 30 kameníků a 9 sochařů. Další 2 vystudovali Umělecko-průmyslovou školu v Uherském Hradišti. Spolu s tehdejšími učiteli Josefem Stehlikem jsme v roce 1954 napsali učebnici „Nauka o materiálu“, tehdy jedinou učebnicí pro obor kameník, která vyšla ve třech vydáních.

Dnes pan Alois Barták žije jako důchodce v Hradci Králové.

Hugo Maier – učen v letech 1953–1955, technik v kamenoprůmyslu, dnes v důchodu (66 let).

V roce 1948, otec založil kamenosochařskou dílnu ve Zbraslavi, asi 30 km od Brna. Bylo proto jasné, že jako první syn budu pokračovatelem. V roce 1953 jsem nastoupil do kamenické školy v Žulové (nejdříve do kamenického oddělení). Pomalu jsem zvládal základy ručního opracování slezské žuly pod vedením zkušeného mistra Františka Ryšánka. Slezská žula je poměrně tvrdá a tak při špicování plochy nebyla nouze udělat si kladivem pořádnou bolest na palci ruky, která špičák držela. Aniž bych si uvědomoval postupně jsem se důvěrně seznamoval s kamenem, nástroji a pracovními postupy. Rovnou jsme vyráběli prodejné výrobky -chodníková obruba, schod, ale i schod snímaný s natíranými lemy. Za dobře provedenou práci jsme dostávali finanční odměnu. Ta nám stačila na skromnou útratu. Jak je to dnes jednoduché umět zhotovit plochu, úhel, určit přesnou míru, či zhotovit dílo podle šablony.

Do druhého ročníku jsem nastoupil do sochařského oddělení k učiteli Prokopu Sýkorovi, v té době zástupce ředitele, vyhlášený pedagog a odborník. Ve třídě nás bylo devět žáků. Výuka byla zaměřena na reprodukci sochařského díla do kamene. Anatomie, modelování v hlíně, sádrování, kreslení volnou rukou, speciální technologie, dějiny umění a další, to byly nové předměty v učebně. První má práce byla hlava J. Fučíka tečkovacím strojkem ve vápenci Pučiště (mimochodem kámen je z Dalmácie, z ostrova Brač, kde jsou rozsáhlé lomy a v městě Pučiště je v provozu i Odborná kamenická-klesarská škola založená v roce 1909). Další práce byl reliéf státního znaku, materiál slezská sv. žula, technologii „na mst-tek“, měř. 1:3. Důvod byl jednoduchý, měl jsem roční průpravu na žule. To byla makačka! Dílo na objednávku, ale zvládl jsem to. A pak byly další práce. Na konci druhého ročníku jsme vykonali přijímací zkoušky na Kamenické škole v Hořicích. Třetí ročník jsme již nedělali a odešli jsme bez výučního listu.

Často a rád vzpomenu na tyto dva roky učení. Byli tam báječní učitelé, mistři i spolužáci. Prokop Sýkora-výtečný sochař, Josef Stehlik-odborný učitel, František Ryšánek-výtečný mistr (měl nás jako své děti) a paní učitelka Obrová- za odměnu nám četla Jiráskova a my poslouchali!.

Škoda, že škola má dnes jiné poslání, pro kamenický obor je to značná ztráta. Naši předkové byli moudřejší. Věděli, že kámen je jedinečným a nenahraditelným materiálem a měli by s ním pracovat odborně vzdělaní pracovníci. Konečně proto ta škola tady byla postavena.

Akademický sochař Jan Trtílek, učeň v letech 1953 – 1955

Do odborného učiliště státních pracovních záloh jsem nastoupil z rodného Brna v srpnu 1953 s mnoha adepty kamenického oboru. Tehdy stačilo projevit zájem a přihlásit se ke studiu oboru kamenosochař a mé přání bylo stejně jako dalším osmi spolužákům v ročníku splněno. Jak to tehdy bylo jednoduché. Žádné talentové zkoušky, pouze zájem. Vedoucím sochařského oddělení byl učitel a zástupce ředitele Prokop Sýkora. Byl přísný, vyžadoval dobrou pracovní morálku, přesnost, upřímnost a houževnatost. Dále nás učil Oldřich Urban dílny, kreslení, modelování, dějiny umění, který byl benevolentnější, ale tím nechci říci, že nás méně naučil. Bylo s ním více legrace a to nám „foksíkům“ vyhovovalo. Ono být v tom věku tak dlouho odloučen od maminky, protože domů jsme jezdili pouze 3-4 krát za rok a tak není divu, že nám bylo smutno, někdy i s uroněnou slzičkou. Rád vzpomínám na vychovatele Bedřicha Káňu, Řádka, Podlípného, Janů, s kterou jsme hrávali ragby a Janků, která byla už úzkostlivě čistotná. Jejich ranní pouštění gramofonu s postupně zesilující intenzitou a jejich hlásek „hoši budíček, vstávat“, pak pomalu zvyšující se hlas a výzva k nástupu na rozcvičku. Po ranní hygieně, snídání a úklidu ložnic, ve kterém se soutěžilo, byl odchod do zaměstnání vždy ve „štrůdlu“ a někdy i se zpěvem. V dílnách jsme pravidelně po střídajících se dvojicích, které byly osvobozeny od rozcvičky, nacıpávali piliňáky, aby nám bylo teplo. Bylo i hůře, když nám v modelovně zmrzly namodelované věci a po rozmrznutí se začaly rozpadat, jako kdyby měly lepru. Těšili jsme se na hodiny českého jazyka, který vyučovala učitelka Obrová, které jsme důvěrně říkali „babička Méry“. Za odměnu, když jsme uměli a byli hodní nám vyprávěla příhody ze svých cest, nebo četla Aloise Jiráska-F.L:Věka, Na dvoře vévodském, Alexanra Dumase-Tři mušketýry (uměla krásně vyprávět a měla nádherný přednes). Maminka si při své návštěvě jednou povzdechla, že strašně škrábu a paní učitelka Obrová ji odpověděla „nemějte obavy, to se časem naučí, teď je důležité, aby se naučil řemeslo-tesat do kamene, kvůli kterému sem přišel“. Nemohu nezpomenout na starého německého kováře, tuším že se jmenoval Skibik, který nebyl odsunut spolu s ostatními Němci z tohoto krásného koutu naší vlasti, zůstal v Černé Vodě a to bylo dobře, protože jeho kovářské umění bylo na vysoké úrovni. Koval a kalil kamenický i sochařský „vercajk“ tak jako nikdo jiný. Nikdy v životě jsem se již nesetkal s tak perfektní kovářskou prací. Samozřejmě nikdy nezapomenu na krásnou krajinu kolem Žulové a Černé Vody, na koupání v zatopených lomech, opuštěné otevřené dílny, v nich spousta materiálu, suroviny, bloků kamene a nářadí. Co by za to dnes někdo dal. Druhý ročník jsme sochaři strávili spolu s třetím ročníkem sochařů v Žulové. Měli jsme zde učebny, dílny a ubytování v jedné budově, plné knih a sádrových modelů. Jídlo nám vozil z Černé Vody Tatrou-hadimrškou pan Řádek, někdy nás nechal i svést. Byli jsme ve městě a cítili jsme se volněji, dál od hlavního vedení a vypadalo to, jako bychom se osamostatnili.

Bohužel nepříjemné chvíle pro nás byly koncem druhého ročníku. Bylo nám řečeno, že se musíme buď přeskolit na kameníky, protože pro nás sochaře nebude práce a tudíž se nedoučíme a nebo budeme pokračovat ve studiu na Průmyslové škole v Hořicích, kde jsme měli již udělané přijímací zkoušky. Nevím co si to tehdejší soudruzi v čele s ministrem školství Zdenkem Nejedlým vymysleli za ptákoviny, když se v té době i potom dělalo velké množství sochařských děl. Tak se ale stalo, že i když jsme nastoupili koncem srpna 1955 všichni do Žulové, museli jsme ji předčasně opustit, odjet a pokračovat spolu s dalšími sedmi spolužáky ve studiu v Hořicích. Po vojně jsem vystudoval Umprum v Praze, kde nyní žiji a tvořím.

Kamil Hromádka, učeň v letech 1953 – 1955.

Můj třídní původ mi předurčil v tehdejší době pouze učební obor. Bavilo mne malování a tak jsem se svou sestrou Hanou rozjel do Žulové, kde bylo sochařské oddělení. Z nádraží ze Žulové do Černé Vody jsme šli společně se svým budoucím spolužákem Josefem Leit-

gebem. Octli jsme se v kolektivu spolužáků různých povah v krásném prostředí přírody. Všichni učitelé, mistři, vychovatelé a celý personál se každému z učňů vepsal do duše a jsem si jist, že velmi kladně. Sport, divadlo, zpěv ve smíšeném sboru obce Černá Voda pod vedením místního učitele Vyhňálka, sportovní, šachové a další soutěže byly významným doplňkem v mimoškolní aktivitě. Společně se mnou se této aktivitě věnovali bratři, spolužák Jan a kuchař Jiří Millerovi. Vztah k divadlu a sborovému zpěvu mi zůstal po celý život.

Personál vyžadoval od nás učňů kázeň, pořádek, preciznost práce. Potenciál polytechnických návyků si mnozí žáci přivezli ze živnostenských rodin. Pracovní výkony byly úctyhodné. Rád vzpomínám na osobnosti učiliště, které kladně ovlivnily můj další život. Patřil k nim sochař Prokop Sýkora, zakladatel učiliště po 2. světové válce, sochař Oldřich Urban, technik Josef Stehlík, vychovatelé Bedřich Káňa, paní Janků, Ryšánková a ředitel Alois Barták. Dále pak učitelka Obrová, která nás učila českému jazyku a literatuře a do hodin vkládala desetiminutové předčítání z knihy Tři mušketyři. Ti všichni, včetně ostatních zaměstnanců učiliště přispěli k dobré atmosféře našeho nového přechodného domova. Pro oba obory kameník a kamenosochař zde byly velmi dobré pracovní podmínky a dobrá surovinová základna z bývalých škol v Žulové a Supíkovcích. Když se druhým rokem přestěhovalo sochařské oddělení do školní budovy v Žulové, kde byly učebny, dílny a ubytování pod jednou střechou, byly podmínky pro výuku ještě lepší. Na dvoře byly bločky mramoru, vápence, hadce, žuly, pískovce a jiných materiálů, ze kterých jsme sekali sochařská díla.

Po zrušení sochařského oddělení v roce 1955 jsme téměř všichni z ročníku odešli studovat dál na průmyslovou školu do Hořic, na které jsem i později vyučoval, kde stále bydlím a kde dnes ještě stále podnikám v oboru společně se svým synem.

Ing. Jindřich Mihal, učen v letech 1955 – 1957.

Po skončení základní školy v roce 1955 jsem nastoupil na učiliště v Žulové, tehdy ještě se sídlem v Černé Vodě. Musím se přiznat, že o učebním oboru kameník jsem takřka nic nevěděl. Bylo to rozhodnutí mého otce. Řemesla kamenického si dodnes vážím. Hlavně si nesmírně vážím lidí, kteří řídili chod učiliště. Zřejmě si nevzpomenu na všechny, ale nikdy nezapomenu na ředitele Aloise Bartáka, učitele Josefa Stehlíka, mistry Freita, Svobodu, Ryšánka, Káňu, vychovatele Ryšánkovou a Abrleho. Tito lidé nás učili kromě řemesla také pořádku a kázní. Ředitel Barták byl přísný a náročný na nás i na personál učiliště. Maximálně dbal na kvalitu a množství stravy. Mohu to posoudit, protože jsem se stravoval ve školní jídelně v Hořicích a v několika menzách v Praze. Ředitel Barták i učitel Stehlík byli dlouhým vzorem, jako přísní a spravedliví lidé, kteří měli velký zájem o naši výchovu.

Po druhém ročníku v roce 1957 jsem odešel studovat do Hořic průmyslovou školu a pokračoval ve studiu vysoké školy v Praze. I když jsem se nikdy kameničinou neživil, toto učiliště mi dalo mnoho. Rád na tato léta vzpomínám.

Redakce SKK ČR

Úvodem

Naše civilizace chrání hmotné doklady minulosti. Jedná se především o tzv. památky, tedy budovy a ostatní artefakty oficiálně zapsané v příslušných seznamech a chráněných přímo zákonem, ale i o ostatní kvalitní stavby. Staré krásné věci je samozřejmě potřeba nejen chránit, ale i kvalifikovaně udržovat a opravovat s cílem co možno nejdéle prodloužit životnost dochované práce našich předků.

Zejména kámen starých budov představuje již svojí materiálovou podstatou a řemeslným zpracováním základní součást autentického vzhledu památek. Staré kamenné prvky včetně např. kvádrů ve zdivu by se neměly odstraňovat, a nahrazovat novými, ale naopak kvalifikovaně opravovat. Takové odborné zásahy, zejména na památkách, by zásadně neměly být svěřovány běžným stavebním dělníkům, jak se to dnes často děje, ale výhradně odborným firmám, resp. jednotlivcům. Připomínám, že kontrolovat dodržování tohoto pravidla náleží především pracovníkům státní památkové péče a projektantům.

Pro zásahy do dochovaných starých stavebních struktur a materiálů platí určitá pravidla, požadavky na odbornost, znalost historické i současné technologie a schopnost tvůrčím způsobem aplikovat soudobé technické normy a metodiky (např. Národní památkový ústav: Péče o kamenné sochařské a stavební památky, Směrnice WTA 3-9-95 D Hodnocení očištěných povrchů kamene a Směrnice WTA 3-4-90 D Diagnostika přírodního kamene a další).

Čtenářům tohoto Zpravodaje není třeba zdůrazňovat, že kámen patří k nejstarším stavebním hmotám v dějinách stavitelství, jako stavební materiál slouží lidem již po tisících let. V naší středověkové kultuře (až do doby běžného užívání železnice, tedy konce 19. století) většinou platilo, že kámen pro stavbu pocházel z nevelké vzdálenosti (do 50 km, tedy jednodenní cesty koňského potahu) od staveniště. Výjimku tvořily v podstatě jen nejvýznamnější stavby nebo skulptury, pro něž se ušlechtilé kameny dovážely i ze značných vzdáleností, náš slivenecký vápenec nalézáme kupř. na šlechtických náhrobcích i za hranicemi země koruny České.

Většina historických a památkových objektů byla tedy postavena z místního kamene a tuto skutečnost je třeba respektovat při všech zásazích, a to jednak z hlediska fyzikálního (podobné vlastnosti, například tepelná dilatace), jednak optického působení.

Pro komunikaci odborníků kameníků – restaurátorů s projektanty, stavebními firmami, památkáři a dalšími účastníky se osvědčilo používat terminologii základního rozdělení hornin, uvedeného v normě ČSN 72 1800-87 Přírodní stavební kámen pro kamenické účely.

Přírodní kámen je v této normě (na rozdíl od inženýrské geologie) dělen podle vzniku (geologického původu) do tří skupin:

- Horniny magmatické (vyvřelé)
- Horniny sedimentární (usazené)
- Horniny metamorfnní (přeměněné)

Toto základní rozdělení je ovšem nutno dále precizovat, aby byly pro opravu zvoleny správné postupy.

Jednotlivé typy hornin vyžadují selektivní přístup, nelze tedy akceptovat univerzální techniky oprav ani univerzální materiály, zejména ne moderní hmoty. Určující je průzkum, provedený před opravou a pro výsledek je rozhodující dodržování technologické kázně během práce.

Výběr metod a materiálů pro čištění, konzervaci a restaurování

Způsoby záchrany kamenných památek by měly preferovat konzervační metodu, tedy v maximální míře dochování původní hmoty, včetně zbytků autorského rukopisu.

Bohužel v posledních cca 10 létech se u nás setkáváme s importem technologie „totálního“ vyčištění kamene, s následnou stejně tupou a brutální „konzervací“. Ve Francii, Německu a Rakousku se kamenné památky čistí chemicky a mechanicky tak, že se zcela odstraňují veškeré stopy nečistot vč. patiny stáří (např. v centrální Francii pískování mramorových katedrál nebo žulových kostelů v Bretani). Odstraňují se tak jednak zbytky původního rukopisu kameníků, jednak stopy stáří, které jsou cenným historickým dokumentem a vytvářejí autentický dojem starobylosti památek. Takto doslova „vypálené“ povrchy se pak tak zvané konzervují, včetně barevných zclujících nátěrů a lazurních úprav. Zdůrazňuje se takto vzhled památek „jakoby nových“, bez patiny stáří. Pro naši vžitou estetiku, řemeslný přístup a zejména památkovou péči jsou tyto postupy naprosto nepřijatelné, protože zasahují a nenávratně ničí hmotnou i vypovídací podstatu památky. Bohužel i u nás jsme již svědky podobných postupů, především v oblastech přilehlých k našim jižním hranicím, což lze přičíst mimo jiné i silnému tlaku výrobců čistících a konzervačních prostředků. Rád bych proto na tomto místě apeloval na kamenosochaře restaurátory, aby těmto tlakům nepodléhali a pomáhali tak chránit naše kulturní dědictví, vč. původní patiny a starobylého vzhledu. V tomto smyslu je právě provádějící řemeslník velmi významným činitelem.

Volba způsobu konzervace je tedy závislá (mimo jiná hlediska, např. estetická a „památková“, jak je uvedeno výše) na vlastnostech ošetřovaného kamene. Kupř. magmatické a metamorfované horniny mají vysokou pevnost, jsou ale málo nasákové pro vodu při mokřích procesech (dozdívání, omítání). S tím je nutno počítat i při opravách. Použité malty by měly mít spíše vyšší pevnosti a hydraulické vlastnosti, kterých lze dosáhnout vhodným přídavkem cementu (na památkových stavbách optimálně 10 – 20 % obj. na vápenný hydrát), nebo jiných přísad (metakaolin, pucolán, nebo jinak tepelně zpracovaných jíílů /antuka/).

Sedimenty mají hodnoty pevnosti značně rozmanité, většinou jsou poréznější a značně nasákové pro vodu při mokřích procesech (zdění, omítání, spárování). Použité malty by měly mít střední pevnosti a jen mírně hydraulické vlastnosti, kterých lze dosáhnout vhodným přídavkem cementu (na památkových stavbách optimálně cca 10 % obj. v přepočtu na vápenný hydrát, aktivovaný a naložený ve vodě po dobu min. 3 dnů. K přípravě malty se použije hustá kaše, která by měla mít hmotnost 1,4 kg / 1 liter). Při omítání se doporučuje provedení řídkého síťového prohozu směsí s přídavkem cementu do 15% obj., nebo jinou směsí s jiným hydraulickým přídavkem (metakaolinem, trase). Při opravách památek se v poslední době užití prefabrikovaných směsí omezuje pro jejich některé vlastnosti, jako je nadměrná pevnost, přílišná jemnost, chybějící informace o přesném složení, a požaduje se příprava malt podobně, jako tomu bylo při vzniku památky. Za neškodlivější pro většinu hornin lze považovat pro spárování nebo doplňování zneužívání různých lepidel a stěrek, určených primárně pro lepení keramických obkladů nebo podobné účely.

Čištění

Jak už bylo řečeno, je úplně a násilné odstraňování všech stop stáří z povrchu kamene nežádoucí.

V zásadě se domnívám, že je třeba především odstranit obyčejnou povrchovou špínu a také sádrovcové krusty, pod nimiž se kámen rozpadá do stále větší hloubky. Rovněž, pokud je to technicky možné bez poškození hmoty kamene, je vhodné sejmout starší nevhodné restaurátorské zásahy (např. disperzemi pojené barevné sjednocení, obvykle černavého odstínu, které bylo v „módě“ před cca 30 léty). Stanovení stupně očištění je proto potřebné stanovit předem, rozhodnutí náleží památkářům.

Zde je nutno připomenout, že kamenné prvky architektury (ostění oken a dveří, portály, balustrády, římsy a štíty atd.) původně bývaly natřeny fasádní (vápennou) barvou a byly tak součástí architektury. Odstranění a prezentace kamene v přírodním materiálu je záležitostí romantického 19. století a opakovat v dnešní době takový postup je považováno za chybu. Naopak, požaduje se logicky návrat původního vzhledu, tedy opětovné natření kamene (pokud byly nátěry nebo štukování sejmuty) vápennými barvami spolu s celou fasádou.

Čištění kamene tedy neznamená zbavit kámen historických vrstev (výjimkou jsou samozřejmě různé novodobé disperzní nebo silikátové nátěrové vrstvy, které je naopak nutno odstranit, neboť brání „dýchání“ kamene). V každém případě by měly být odstraněny mechanicky vázané usazeniny (prach, ptačí trus), obvykle postačí voda, příp. tlaková, nebo pára. Rovněž sejmутí mikrobiologických porostů (řasa, mech, lišejník) je nutné, i když se toto „znečištění“ rychle obnoví, pokud k tomu jsou podmínky, protože bez této dočasné sanace není obvykle kámen schopen přijímat konzervační prostředky. K biosanaci se již řadu let osvědčuje roztok pod názvem POROSSAN (autorem receptury je prof. Wasserbauer). Sádrovcové krusty je možno změkčit chemickými prostředky, z našich českých produktů je to např. POROSIL čistič DUP-K. Další čištění ve snaze vrátit kameni „nový“ vzhled, které si nutně vyžaduje odstranění povrchové vrstvičky originální hmoty, nepovažují ve většině případů za nutné a vhodné (snad s výjimkou interiérových schodišť nebo dlažeb). Obvykle tedy při čištění vědomě ponecháváme na povrchu jisté zbytkové množství z“abarvení“, zejména toho, které je již hluboko v pórech. Tak se dosáhne přirozené patiny, její intenzita je do velké míry závislá na výtvarném citění provádějícího restaurátora.

K hlubšímu čištění je nutno užít mechanických (většinou abrasivních) nebo chemických metod.

U chemických metod čištění je zpravidla potřebné nejprve kámen intenzivně zvlhčit vodou, aby čisticí prostředky nepronikaly do pórů kamene a po skončení čištění kámen důkladně vymýt. U starých kamenů (dlažby, obklady, schodišťové stupně apod.) se často i po dokonalém očištění a konzervaci časem projeví dlouhodobé hloubkové kontaminace objevením skvrn, které nelze trvale odstranit. S tím je u starého kamene nutno počítat a upozornit na to zákazníka předem.

Z výrobků a produktů, dodávaných českou firmou AQUA obnova staveb s.r.o., se osvědčují alkalické čističe POROSIL čistič AC, resp. čističe kyselé reakce POROSIL čistič DUP-K, POROSIL čistič KOC (odstraňuje uhličitánové závoje a výluhy), POROSIL FG (čistí pomalu, velmi citlivě), a čistič Si (velmi účinný). Prostředky POROSIL k čištění památkově chráněných artefaktů neobsahují látky zanechávající v kameni škodlivé sole nebo jiná rezidua ani netvoří dlouhodobě hydrofilní povrchy vlivem detergentů.

Konzervace

Jednotlivé kamenné prvky (netýká se většinou zdiva, s výjimkou požadavku výtvarné prezentace např. v interiérech) se zpravidla na závěr opravy konzervují. Pod pojmem „konzervace“ se rozumí v podstatě dvě operace: konsolidace (zpevnění) a hydrofobizace (vodoodpudivá úprava povrchu).

Cílem konzervace je tedy zvýšení obsahu tmelu v kameni, většinou pevného gelu křemene ve zvětralé vrstvě (konsolidace, zpevnění), a zabránění vsakování srážkové vody do povrchu (hydrofobizace). V současné době se k těmto účelům na celém světě nejčastěji používají kapalné organokřemičité produkty, nejlépe v rozpouštědlové formě v lakovém benzínu nebo v etanolu. Při aplikaci konzervantů se snažíme dosáhnout vysoké penetrace, aby prostředek v hloubce vytvořil postupný přechod mezi původní hmotou a konzervovaným povrchem (tedy vyloučení nadměrné zpevněné vrchní vrstvy), což je účinné u poréznych hornin (sedimentů), u ostatních hornin je penetrace prostředku a tedy i účinnost problematická.

Sedimenty jsou, jak uvedeno výše, vesměs horniny s vysokým obsahem pórů a vysokou nasákavostí pro vodu, a tedy také pro konzervanty. Nasákavost je ale u jednotlivých typů sedimentů značně rozdílná (nejvyšší u opuky a některých pískovců, nejnižší u vápenců) a to zásadně ovlivňuje způsoby ošetření. Každé jednotlivé použití konzervačních prostředků tedy vyžaduje provedení zkoušek a jejich posouzení s potřebným časovým odstupem, po proběhnutí celého technologického procesu.

Např. u opuky často dochází k „rozlískování“ struktury nebo kostkovitému rozpadu, kterému ani konzervací nelze zcela zabránit. Opukové konstrukce proto bývaly v historii omítány, např. ve středověku byl povrch chráněn rozetřenou zdící maltou, vytékající ze spár při zdění (Hladová zeď, kostel P. M. před Týnem, románské rotundy, středověké hrady), protože omítka zpomaluje reakce na vlivy počasí, včetně změn teplot.

Z důvodu návratu falešně romantických představ i dnes jsme svědky masového odstraňování omítek se snahou výtvarně uplatnit rezné zdivo. Takový zásah urychlí zvětrávací procesy a destrukci kamene i dalších materiálů (zejména pálených, a to i interiérech). Propagátoři diletantského odhalování kamenného zdiva zřejmě napodobují vzhled staveb, které vidí na svých cestách, hlavně do jižních zemí a neuvědomují si, že kámen se jinak chová v podmínkách, kdy nikdy nemrzne a málokdy prší, než v našem podnebném pásu. Proto je velmi žádoucí v zájmu historických objektů tento trend opustit.

Pokud zůstane kámen bez ochrany omítkou nebo jiným ošetřením, je většinou nezbytné provedení konzervace povrchu kamenného zdiva, kamenných uměleckořemeslných prvků nebo soch. Konzervace správně provedená s použitím vhodného prostředku (a také s co nejmenší ještě účinnou koncentrací, aby do struktury originálu vnášela co nejméně nových látek), kámen ochrání a prodlouží jeho životnost.

V posledních 40 letech jsou ve světě nejčastěji používány pro ošetření porézního kamene organokřemičitanové prostředky. Vzniklý gel má kostru podobnou křemenu, proto odolává povětrnostním vlivům, UV záření i chemicky agresivním exhalacím. Po konzervaci si porézní materiály zachovávají prodyšnost pro vodní páru a nemění charakter ani vzhled kamene.

Tyto prostředky v kapalné rozpouštědlové formě, tj. v roztoku o nízké viskozitě, snadno pronikají do porézní struktury kamenů a vnášejí do nich organokřemičité sloučeniny (tedy látky totožné nebo velmi blízké přírodním tmelům hornin), ze kterých po reakci s přirozenou vlhkostí (do cca 3% hmotn.) se změně na pevný křemičitý gel (v případě konsolidace), nebo na organokřemičité gel (v případě hydrofobizace).

Princip užití organokřemičitanů ke konzervaci kamene vznikl koncem padesátých let na pracovišti Československé akademie věd pod vedením Dr. ing. Jiřího Rathouského, DrSc při studiu látek, souhrnně označovaných jako silikony a ve své době měl světové prvenství (byly aplikovány pod názvem Silgel, od r. 1991 POROSIL).

Ke konsolidaci se používají prostředky POROSIL řady Z a ZV (jako zpevňující bez vodoodpudivého účinku, resp. s vodoodpudivým účinkem), k hydrofobizaci POROSIL řady VV (velmi vodoodpudivé). Vzhledem ke svému složení mají tyto produkty mimořádně dlouhou životnost v řádu desítek let a při dodržení technologických postupů, uvedených v návodech k použití, jsou i snadno aplikovatelné bez jakýchkoliv potíží. Prostředky POROSIL jsou připravovány v různých koncentracích podle konkrétního požadovaného efektu a umožňují tak mimo jiné optimální volbu mezi kvalitou a výsledku cenou. Pro zvláště složité aplikace jsou tyto roztoky připravovány ve spolupráci s restaurátory i v jiných než běžných modifikacích, např. pro konsolidaci kamenných artefaktů ve sníženém tlaku (vakuově).

Závěr

Pokládám za podstatné znovu zdůraznit tři body: potřebu účasti zkušených a odborně připravených restaurátorů při opravách kamenných památek, pokud možno preferování konzervační metody a používání výhradně jenom dlouhodobě ověřených postupů a materiálů.

Potvrzením správnosti volby organokřemičitanů ke konzervaci kamene, konkrétně řady POROSIL, je dlouhá řada úspěšných aplikací, z nich lze uvést např. katedrálu sv. Víta (1972 dodnes), Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice (památko UNESCO), Týnský chrám (1990), basiliku sv. Jiří na Hradě, klášterní kostel v Kladrubech (s náročnou barevnou patinací), hradby Vyšehradu, Terezína, Špilberku a Petrova, Hladovou zeď, kamenný most v Písku (2002 a znovu po povodni 2004), rampu Národního muzea, fasádu Vladislavského sálu, fasády Národního divadla (1982 – 3), Stádlec – řetězový most, Hotel Jalta, Karlovy Vary – Mlýnskou kolonádu, Jezernický viadukt, hrad Bauska v Lotyšsku, na Slovensku hrad Červený Kameň či Barbakán v Banské Bystrici.....

Ing. arch. Jan Bárta

AQUA – obnova staveb

Kanceláře: Kmochova 8, 150 00 Praha 5
Telefon, fax 25731 2636
Prodejna: Kmochova 15, 150 00 Praha 5
Telefon: 25731 0110
e-mail: aquabarta@iol.cz

ČTYŘICETILETÁ TRADICE

V OBORU OBNOVY PAMÁTEK, POVRCHOVÝCH ÚPRAV STAVEBNÍCH
A SOCHAŘSKÝCH MATERIÁLŮ. VÝROBA ČESKÝCH PROSTŘEDKŮ PRO KONZERVACI
A RESTAUROVÁNÍ, PODLE VLASTNÍCH PATENTŮ A RECEPTUR

Firma **AQUA** navazuje na českou tradici systémů povrchových úprav a nabízí širokou škálu prostředků, které se svojí kvalitou vyrovnají dováženým materiálům – zejména proto, že jsou připravovány se zvláštním důrazem právě na ošetřování našich zcela konkrétních hornin, omítek, pálených materiálů a tvrdých omítek z meziválečného období.

Výroba materiálů:

organokřemičité zpevňovací prostředky – POROSIL Z a ZV

organokřemičité hydrofobizační prostředky – POROSIL VV

čistící roztoky a pasty pro různé typy povrchů

biocidní prostředek POROSSAN

zakázkové suché směsi pro umělý kámen – PETRA

vápenné nátěrové hmoty pro památky – POROKALK A REKALK

vápenné minerální směsi pro injektáž a tmelení – VAPO injekt a VAPO tmel

Služby:

Před aplikacemi provádíme nezbytné hodnocení podkladů a poskytujeme technické konzultace, poradenství architekta k návrhům barevnosti vápenných fasád, případně i zaškolení pracovníků provádějících firem.

Pro vakuové napouštění nabízíme spolupráci restaurátorům s využitím našich dlouholetých zkušeností na vlastním zařízení s velmi výkonnou vývěvou.

Našimi prostředky byly opraveny stovky cenných památkových objektů, jejich seznam a další podrobnosti naleznete na našich webových stránkách www.aquabarta.cz

3. část

Vznik nemocí kamenů

S intenzivním rozvojem průmyslu na přelomu století se výrazně zvýšil objem škodlivin unikajících do ovzduší z průmyslových a energetických zařízení. Spalováním fosilních paliv a méně kvalitního uhlí se zvýšeným obsahem síry je ovzduší stále více zamořováno oxidy síry. Vodní pára a srážkové vody získávají charakter slabého roztoku kyseliny sírové.

Rozvoj automobilového provozu v posledních desetiletích zatěžuje ovzduší výfukovými zplodinami, které rovněž obsahují chemicky agresivní látky. Intenzivní automobilový provoz na severojižní magistrále se velmi nepříznivě podílí např. na rozrušování kamenných částí rampy Národního muzea, která musela být rekonstruována.

Roztoky solí a posypových rozmrazovacích látek používaných k odstraňování sněhu ve městech v zimních měsících, mají dominantní úlohu ve zvětrávání kamenů v městském prostředí. Odstrašujícím příkladem je osud Karlova mostu. Následkem několikaletého solení jeho vozovky pronikl chlorid sodný dovnitř kamenného zdiva mostní konstrukce. Soli krystalizačními tlaky postupně narušily některé pískovcové kvádry do té míry, že musely být při rekonstrukci v 70. letech vyměněny.

Proces rozrušování hornin je závislý na přítomnosti vody, která působí na kámen jednak chemicky, jednak fyzikálními vlivy a podporuje i růst mikroorganismů. Do kamene může pronikat i podzemní voda z nedostatečně izolovaných základů objektu či půdní vlhkost. Často jsou přehlíženy různé umělé zdroje přístupu vlhkosti, například poškozené okapy, chrlíče, gotické profilované okapnice atd.

Působením vody na kámen je podmíněno vnitřní strukturou horniny, hlavně množstvím a velikostí pórů vzájemně propojených s povrchem a umožňujících přítomnost a pohyb vody v kameni. Vyšší pórovitost a menší rozměry pórů usnadňují příjem vody a v ní obsažených chemických solí do kamene. Málo pórovité kameny (vyvřeliny a metamorfyty) nebo kameny s velkými póry- makropóry o velikosti větší než 0,01 mm (ryolity, travertiny), jsou odolnější, protože jimi voda proteče. S velikostí a tvarem pórů a jejich rozdělením souvisejí kapilární vlastnosti horniny- vztlínavost a propustnost. Množství vody, rychlost s jakou pronikne do horniny za určitou dobu a hloubka, do které voda pronikla, jsou funkcí pórového systému horniny a času; rozhodují o možnosti a rozsahu působení vody na kámen.

Průběh rozrušování hornin lze vysvětlit takto:

- srážková voda, která představuje slabý roztok kyseliny sírové, vsakuje do kamene a rozpouští v něm rozpustné složky
- Při odpařování rozpuštěné soli migrují k povrchu, kde se opětovně vysráží, usazují a vytvářejí po vyschnutí ztvrdlý povlak, krustu s vyšším obsahem síranů
- mnohonásobným opakováním procesu krystalizuje v kameni stále více solí
- kámen pod touto povrchovou kůrou ztrácí svou soudržnost, je rozpadavý, povrchová kůra se odděluje, odprýskává a odpadává a obnažuje se další povrch přístupný chemickému atakování.

Bohumil Pánek

Z á p i s č. 64

ze schůze výboru Svazu kameníků a kamenosochařů ČR, která se konala dne 29. 9. 2006 se Světlé n/S.

Prítomni: B Chomout, Ing. Holec, Ing. Koláček, Ing. Škopek, Ing. Vodička, Ing. Žoček
Omluveni: Ing. Dušek, P. Foit, Ing. Knedla, B. Krutilová, B. Pánek, Ing. Moravec,
Ing. Jeřábek

Schůzi řídil Ing. Škopek a nebyla usnášeníschopná.

1. Nabídka samolepek k podlicenční smlouvě – Ing. Škopek informoval o možnosti tisku 5 000 ks za 3.50, 10 000 ks za 2,10 Kč – formát A5 Ing. Holec zjistí v tiskárně v Kroměříži (kde nám samolepky byly již tištěny) jejich cenu za stejný počet. Po doplnění podlicenční smlouvy o preambuli o používání loga a připomínek Ing. Lažana a Ing. Jeřábka budou tyto smlouvy ihned rozeslány uživatelům. Doplnění zajistí Ing. Bečvář, rozeslání sekretariát.
2. Hospodářský výsledek za I.pololetí 06 a výhled do konce roku 2006. Za nepřítomného Ing. Bečváře zprávu o hospodaření předložil Ing. Žoček. Bylo konstatováno, že hospodářský výsledek Svazu KaK za období leden až srpen 2006 je převážně v souladu s plánem. Tabulky zpracované Ing. Bečvářem budou přílohou zápisu č.64
3. Ing.Vodička informoval výbor o aktivitách uměleckoprůmyslové školy, která je největší co do počtu oborů a materiálů v ČR. Má 500 studentů, 26 oborů a 100 zaměstnanců. Učí se obory sklo, kámen, keramika a kov na čtyřech stupních – učební, střední, VOŠ a bakalářské.
Pozval členy výboru na zahájení 3. ročníku výstavy Sklo Kámen Keramika ve Světlé n/S s mezinárodní účastí, které se bude konat dne 5. října 2006 ve 13.00 hod. Svaz KaK udělí dvě uznání za žulovou fontánu a pískovcové opilé křeslo. B. Chomout zajistí diplomy, sekretariát dvě knížky.
Poděkoval sponzorským firmám – Granit Holec Kroměříž, Granit Lipnice, Kamenosochařství B. Pánek Říčany, Kámen Engineering Hradec Králové, Zkušebna KaK Hořice a Kámen Ostroměř.
Byla diskutována otázka nedostatku vyučených kameníků-techniků.
Výbor navštívil Lipnici n/S , kde probíhá praktická výuka žáků.
4. Různé – L.Čtrnáctá informovala o možnosti uvést v odborných stavebních publikacích (časopisech) zprávu o ochranné známce na přírodní kámen. Na veletrhu FOR ARCH bylo přítomno 8 vydavatelů z 18ti. Uvedení informace bylo dohodnuto se třemi vydavateli, ostatní budou osloveni a požádáni o uvedení informace písemnou cestou.

Plán dalších výborových schůzí: 23. 10. 06 Česká Žula, 20. 11. 06 fy HOKR Pardubice a 18. 12. 06 bez udání místa.

Výbor děkuje řed. Ing. Vodičkovi za možnost uspořádání výborové schůze v areálu školy a pohoštění.

Zapsala L. Čtrnáctá dne 2. 10. 2006

Z á p i s č. 65
ze schůze výboru Svazu kameníků a kamenosochařů ČR,
kteřá se konala dne 23. 10. 2006 ve firmě Česká Žula Strakonice,
lom Vápenice

Přítomni: Ing. Bečvář, B. Chomout, P. Foit, Ing. Holec, Ing. Škopek, Ing. Jeřábek

Omluveni: Ing. Dušek, B. Krutilová, B. Pánek

Host: Ing. Habart – ředitel fy Česká Žula

Schůzi řídil Ing. Bečvář a nebyla usnášeníschopná.

1. Ing. Bečvář předložil upravenou podlicenční smlouvu, která bude ještě doplněna o přílohu 2 a tabulku na objednání samolepících štítků velikosti 1.2. a 3 na laminovaném papíru.

Ing.Škopek informoval o cenách štítků – 1000 ks A5 – 10 Kč vč. DPH / 1 ks

1500 ks 7 Kč -,-

2000 ks 6 Kč -,-

Dotisk samolepících štítků cca o 1 Kč levnější

Ing. Holec zašle originál ochranné známky Ing. Škopkovi, který připraví ochrannou známku v elektronické podobě.

U velikosti sam. štítků 3 (2 x 2 cm) bude popis u tří samolepek v němčině a u tří v angličtině.

Doplněnou podlicenční smlouvu zašle Ing. Bečvář do 27.10.06 na sekr. Svazu KaK, který podlicenční smlouvy rozešle.

2. Ing. Holec informoval o jednáních Eurorocu, která se konala ve Veroně a kde byl zvolen na dva roky nový předseda Eurorocu – Švéd Kurt Johanson.

Ing.Holec podepsal smlouvu na používání ochranné známky na přírodní kámen a sdělil, že nadále budeme platit 2000 € ročně za známku a 2000 € ročně čl.příspěvek Eurorocu. Z 25 členských zemí Eurorocu smlouvu o používání ochranné známky na kámen zatím podepsalo 5 členů.

3. B. Chomout předložil návrh dopisu na odborné školy v Hořicích a Světlé n/S ohledně nedostatku techniků. Výbor doporučil dopis odeslat.

4. Dále B. Chomout informoval o výsledcích soutěže učňů, poděkování patří sponzorům : Kámen Engineering Hradec Králové, Kámen Ostroměř, Kamenosochařství B. Pánek, Granit Holec Kroměříž a Granit Lipnice.

Článek o soutěži učňů vč.fotodokumentace bude uveden ve Zpravodaji č. 3/06

Soutěžní exponáty budou darovány svazem KaK do aukce v roce 2008 u příležitosti výstav kámen Hořice 2008.

B. Chomout se zúčastnil zahájení výstavy Sklo, kámen, keramika ve Světlé n/S, kde předal dvě uznání – knihy za Svaz KaK.

5. Různé:

- Na základě požadavku B. Krutilové informovala L.Čtrnáctá o neuspořádání odborného semináře, který se měl konat koncem roku 2006. Seminář nelze pořádat vzhledem k tomu, že nebudou do konce roku 2006 zpracovány všechny techn.normy na přírodní kámen. Seminář se proto bude konat začátkem roku 2007.

Dále B.Krutilová navrhuje, aby zájemci o zkoušky ITT zaslali názvy materiálů na mail@kamenici.cz a sekretariát ve spolupráci se zkušebnou navrhne, podle počtu materiálu, jednotlivé skupiny.

- Ing. Jeřábek předložil připomínky k hospodaření na základě tabulek zaslaných Ing. Bečvářem.
Dále hodnotil činnost výboru a docházku členů na výborové schůze. Ze sedmi schůzí výboru byly dvě usnášeníschopné. Sekretariát vyhodnotí, do příští schůze výboru, účast jednotlivých členů na VS.

Po ukončení schůze výboru nás Ing. Habart pozval k prohlídce lomu Vápenice a dalších provozů.

Výbor děkuje Ing. Habartovi za možnost uspořádat schůzi výboru v jeho firmě a za pohostění.

Příští schůze výboru bude 20.listopadu v Pardubicích ve firmě HORK s.r.o.

Zapsala L. Čtrnáctá – 31. 10. 2006

Z á p i s č. 66

ze schůze výboru Svazu kameníků a kamenosochařů ČR, která se konala dne 20. 11. 2006 ve firmě HOKR v Pardubicích.

Přítomni: B. Chomout, Ing. Dušek, Ing. Holec, Ing. Knedla, B. Krutilová, B. Pánek,
P. Foit, Ing. Moravec, Ing. Jeřábek, Ing. Žoček

Omluveni: Ing. Bečvář, Ing. Škopek

Hosté: Ing. Ryba a J. Vysoudil – fy Hokr Pardubice, D. Pochman, PB servis Praha
Uhřetěves

Schůzi řídil Ing. Karel Dušek

Ing. Ryba – ředitel fy HOKR spol. s r.o. nás seznámil s výrobním programem firmy, která se zabývá stavební činností včetně dovozu přírodního kamene z Asie.

1. Ing. Moravec informoval výbor s novými učebnicemi:

- Kamenosochařská technologie
- Systém regulovaných povolání

Obě knihy jsou napsané a Ing. Moravec požádal výbor o napsání úvodního slova – zajistí Ing. Holec + sekretariát.

Další připravovanou učebnicí je Stavba a provoz strojů – budou ji používat střední i vysoké školy.

V rámci celoživotního vzdělávání je nutné uspořádat semináře ve spolupráci se Svazem KaK, na kterém budou výše uvedené publikace (učebnice) účastníkům představeny aby byl prokázán jejich smysl.

Ing. Žoček nabídl možnost uspořádat semináře v Lázních Bělohrad a Ostravě.

Dále Ing. Moravec informoval výbor o připravované náborové akci v Brně. Na propagaci školy bylo vynaloženo 100 000.-Kč, na základní školy bylo rozesláno 12 000 CD s propagací SPŠKaK Hořice.

SPŠKaK se zúčastnila výstavy v Trenčíně, kde proběhla mezinárodní soutěž učňů.

2. Založení KLASTRU – Ing. Žoček oznámil, že 18. 10. 2006 byl založen KLASTR se 26ti ustavujícími členy.

Svaz KaK „fandí“ KLASTRU a přepokládá, že lenové výboru budou průběžně informováni o jeho činnosti.

3. Činnost výboru – Ing. Dušek nezhodnotil současnou činnost výboru pozitivně, chybí ucelený plán činnosti výboru – cílevědomost. Ve výboru jsou odborníci a je nutné jejich znalosti využít. Pozitivně hodnotil spolupráci se školami a technickou normalizací.

Každý člen výboru byl po volbách pověřen činností, za kterou nese zodpovědnost. Mělo by se pokračovat v rozpracovaných úkolech, především v tvorbě technologických postupů (Doc.Lorenz-ČVUT Praha) event. formulovat program činnosti výboru. V příloze tohoto zápisu bude uvedena odpovědnost jednotlivých členů výboru.

4. Činnost výboru a účast členů na VS – přítomným byl předán přehled docházek na výbor svazu za období leden až říjen 2006. Z 10 schůzí nebyl výbor 5 x schopen usnesení, Ing. Koláček byl přítomen 2 x a L. Prchal se letos nedostavil ani jednou.

Ing. Holec navrhl napsat L. Prchalovi dopis, zda nechce odstoupit z výboru (ve smyslu Stanov Svazu KaK článek 14, bod 2). Do výboru by byl kooptován RNDr. Dubec, který byl na volební kandidátce první nezvolený.

Vyjádření přítomných členů výboru k bodu 3. a 4.:

- B. Chomout – věnovat se více zápisům jak z VS tak dozorčí rady, výbor by měl pracovat podle dohodnutých odpovědností každého člena, Ing. Koláček je platným členem výboru, i když nechodí na VS – zajišťuje ekonomické a marketingové informace z oblasti kamene, nejdůležitější je spolupráce se školstvím. Ve Zpravodaji uvádět, že VS jsou veřejné a jejich termíny,
 - Ing. Knedla navrhuje, aby se výbor scházel 6x ročně – není to v rozporu se Stanovami, program výboru by měl být zajímavý
 - B. Pánek – rozdělit úkoly a každou VS říci plnění, schůze výboru by měly být každý měsíc,
do Zpravodaje uvést jakou činností je pověřen každý člen výboru + tel.číslo. Do každého čísla zařadit článek o školství. B. Pánek informoval o změně tiskárny v Říčanech.
 - P. Foit – navrhl změnit termíny VS z pondělí na pátky nebo jiný den
 - Ing. Holec – VS by měly být 10-12x ročně u různých firem
 - Ing. Jeřábek – do programu VS zařadit bod kontrola zápisu z minulé VS, informoval o plánované schůzce dozorčí rady – 7. 12. 06 na sekret. Svazu KaK za účasti Ing. Bečváře.
 - Ing. Dušek – navrhuje schůzku předseda + místopředsedové a vytvořit program činnosti na příští rok.
 - Ing. Žoček – program by měl být postaven na odborných znalostech členů výboru.
5. Podlicenční smlouva – do 30. 11. 2006 musí být rozeslány Podlicenční smlouvy – zajistí sekretariát
6. Hospodářský výsledek – za nepřítomného Ing. Bečváře přednesl Ing. Dušek zprávu o předpokládaném hospodářském výsledku za rok 2006. Zpráva bude v příloze zápisu. Volné prostředky na činnost Svazu do konce roku 2006 činí cca 47 000.-Kč. Výbor schválil zaplatit 20 000.-Kč Doc. Lorenzovi z ČVUT Praha na rozpracovaný úkol Technologické postupy na venkovní dlažby.
Další finanční příspěvek, by mohl být poskytnut členů, Svazu KaK za známky na přírodní kámen (součást podlicenční smlouvy, placená samostatně).

Různé:

Ing. Holec informoval o dopise z Carrary, ve kterém zvou Svaz KaK na kamenický veletrh Carrara v červnu 2007 za podmínek jako v letošním roce. Žádají nás o zorganizování schůzky v Praze, kde by byly dojednány podrobnosti. Vzhledem k tomu, že v roce 2007 je i mezinárodní veletrh v Norimberku, kam je rovněž plánovaný jednodenní zájezd, bylo navrženo, aby se ve Zpravodaji č.4/06 uvedla nabídka obou zájezdů a podle zájmu členů se zájezdy zorganizují.

D. Pochman informoval výbor o účasti na VII.ročníku celostátní prezentace firem, která probíhá celoročně po celé republice. Organizátorem je Společnost PMS CZ ve spolupráci s ČKAIT, ČSSI a SPS. Tyto akce mají vysokou návštěvnost a termíny prezentací na konec roku 2006 a část roku 2007 a další informace jsou uvedeny na www.psmcz.cz

B. Chomout informoval o účasti na workshopu kamenických firem z Trentina Itálie, které těží a zpracovávají porfir. Součástí workshopu byla i výstava sedmi kamenných kašen italských architektů.

NOVINKA NA STAVEBNÍM TRHU:

Ochranná známka „PŘÍRODNÍ KÁMEN“

Jste stavař, architekt, projektant, investor a chcete bezpečně rozpoznat výrobky z přírodního kamene?

Chcete se orientovat na trhu zaplaveném nehodnotnými imitacemi?

Potřebujete na první pohled odlišit keramiku tvářící se jako přírodní kámen?

Chcete se při své práci vyhnout betonovým napodobeninám pískovce?

ORIENTUJTE SE PODLE OCHRANNÉ ZNÁMKY „PŘÍRODNÍ KÁMEN“!

PŘÍRODNÍ KÁMEN

Přírodní kámen se vytvářel miliony let a za jeho kvalitu ručí horninotvorné procesy, které mu vtiskly nezaměnitelné vlastnosti. Je elegantní, pevný, tvrdý a odolný. Zaslouží si ochranu a stejné zviditelnění, jaké má již desítky let čistá střížní vlna nebo pravá kůže.

Ochranná známka „PŘÍRODNÍ KÁMEN“ platí v celé Evropské unii a lze ji používat pouze na výrobky z přírodního kamene – žuly, mramoru, vápence, pískovce atd. Nabyvatelem licence pro Českou republiku se stal Svaz kameníků a kamenosochařů ČR, který ji získal na základě licenční smlouvy s Evropskou federací průmyslu kamene EUROROC. Ochranná známka se skládá z loga a slovního údaje v příslušném jazyce (PŘÍRODNÍ KÁMEN, NATURAL STONE atd.).

Bližší informace Vám poskytne Svaz kameníků a kamenosochařů ČR,
Elišky Krásnohorské 7, 110 00 Praha 1, tel.: +420 224 930 986,
e-mail: mail@kamenici.cz, www.kamenici.cz.

**S NAŠÍ OCHRANNOU ZNÁMKOU
VE SVĚTĚ PŘÍRODNÍHO KAMENE NEZABLUDÍTE!**

Vážení obchodní přátelé,

firma Severe vznikla jako pobočka renomované italské firmy Graniti Sergio Dalle Nogare z Verony. V roce 2004 jsme pro vás otevřeli v Čestlicích u Prahy velkoobchodní sklad s materiály z celého světa, který v současné době patří k největším svého druhu v ČR.

Naší snahou je spokojenost zákazníků, a proto se snažíme o co největší nabídku kvalitního kamene (deskovina, dlažby, mramory).

V této chvíli se ve skladu nachází 4000 tun kamene, který je ihned k dispozici a pokud Vám tato nabídka nebude vyhovovat, tak se Vám pokusíme do 14 dní dovézt materiál dle Vašeho přání a nutností.

K odvozu můžete použít nový firemní Mercedes Benz s nosností 10 tun. Cena za 1 km je 13,- Kč.

Doufáme, že jsme Vás zaujali, a že nás brzy navštívíte. Děkujeme a jsme s pozdravem

Hrbatsch Jiří 603 227 649

Hašlar Pavel 603 159 685

fax 323 638 192

DBCZ

DBCZ, a.s.

Pražská 16, 102 21 Praha 10

DIAMANT BOART

TRADIČNÍ DODAVATEL DIAMANTOVÝCH NÁSTROJŮ PRO KAMENOPRŮMYSL VÁM NABÍZÍ:

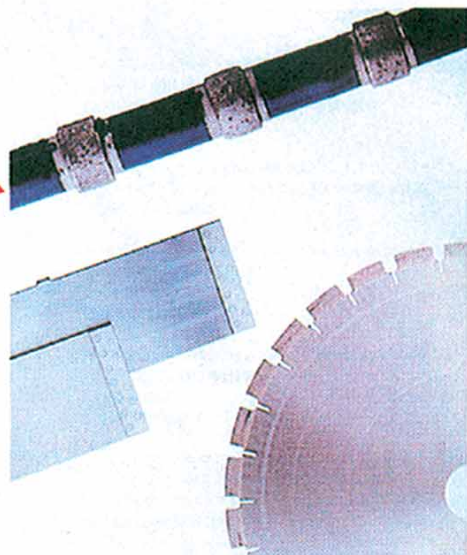
- Řezací diamantové kotouče pro ruční řezání za sucha od průměru 110mm do 230mm
- žula, mramor, pískovec
- Řezací diamantové kotouče pro řezání za mokra od průměru 250mm do 3500mm
- žula, mramor, pískovec
- Diamantové nástroje brusné, tvarové, vrtáky a jiné
- Diamantová řezací lana
- Renovace diamantových nástrojů
- Servisní a poradenská činnost
- Malá stavební mechanizace

Nástroje z našeho skladu zašleme, nebo Vás osobně navštívíme a dovezeme

Tel.: 271 017 268-9 Fax.: 271 017 270
info@dbcz.cz www.dbcz.cz

TS 350 E
26.990,- Kč

pragointerier®

new design®

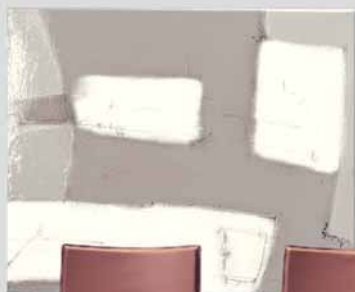
17. MEZINÁRODNÍ VELETRH NÁBYTKU, PODLAHOVIN,
BYTOVÉHO TEXTILU, SVÍTEL A DOPLŇKŮ

34. VELETRH ENERGETIKY A VYTÁPĚNÍ A ÚSPOR ENERGIE

**OKNA - DVEŘE
SCHODY**

8. SPECIALIZOVANÁ VÝSTAVA OKEN, DVEŘÍ A SCHODŮ

www.pragointerier.cz

1 - 4.2.2007

VÝSTAVIŠTĚ PRAHA - HOLEŠOVICE

